

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Platform for øget inddragelse af civilsamfundet med henblik på fremme af europæiske foranstaltninger til integration af tredjelandsstatsborgere: Elementer i dens struktur, organisation og funktionsmåde«

(2009/C 27/21)

I et brev af 24. juli 2007 anmodede Margot Wallström og Franco Frattini, næstformænd i Kommissionen, under henvisning til EF-traktatens artikel 262 Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om at udarbejde en sonderende udtalelse om:

»Platform for øget inddragelse af civilsamfundet med henblik på fremme af europæiske foranstaltninger til integration af tredjelandsstatsborgere: Elementer i dens struktur, organisation og funktionsmåde«.

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Beskæftigelse, Sociale og Arbejdsmarkedsmæssige Spørgsmål og Borgerrettigheder. Sektionen vedtog sin udtalelse den 10. juni 2008. (Ordfører: Luis Miguel Pariza Castaños).

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 446. plenarforsamling den 9. og 10. juli 2008, mødet den 9. juli 2008, følgende udtalelse med 136 stemmer for, 4 imod og 7 hverken for eller imod:

1. Indledning

1.1 På Kommissionens vegne har næstformændene Franco Frattini og Margot Wallström, anmodet EØSU om at udarbejde en sonderende udtalelse om *»Platform for øget inddragelse af civilsamfundet med henblik på fremme af europæiske foranstaltninger til integration af tredjelandsstatsborgere: Elementer i dens struktur, organisation og funktionsmåde«.*

1.2 Udvalget har i de seneste år udarbejdet flere udtalelser ⁽¹⁾, der behandler integration som et centralt aspekt af de europæiske indvandrings- og asylpolitikker, og det har samarbejdet aktivt med Kommissionen, Parlamentet og Rådet om at fremme disse politikker.

1.3 EØSU har inddraget civilsamfundets organisationer i udarbejdelsen af udtalelserne, da det anser dem for afgørende aktører i integrationspolitikkerne. Allerede i 2002 indbød EØSU og Kommissionen medlemsstaternes arbejdsmarkedsparter og civilsamfundsorganisationer til en stor konference ⁽²⁾, som gav den første impuls til en fælles tilgang til de europæiske integrationspolitikker: i konklusionerne foresloges det at udarbejde et europæisk integrationsprogram og oprette en fond til at finansiere målene.

⁽¹⁾ Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse af 21.3.2002 om »Indvandring, integration og det organiserede civilsamfunds rolle«, ordfører: Luis Miguel Pariza Castaños (EUT C 125 af 27.5.2002).
Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse af 10.-11. december 2003 om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om indvandring, integration og beskæftigelse«, ordfører: Luis Miguel Pariza Castaños (EUT C 80 af 30.3.2004).
Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse af 13.-14. september 2006 om »Indvandring i EU og integrationspolitik — samarbejde mellem de regionale og lokale myndigheder og civilsamfundets organisationer«, ordfører: Luis Miguel Pariza Castaños (EUT C 318 af 23.12.2006).

⁽²⁾ Konference om »Indvandring: civilsamfundets bidrag til øget integration«, Bruxelles, den 9.-10. september 2002.

2. Den europæiske ramme for integration af tredjelandsstatsborgere

2.1 I udtalelsen om »Indvandring, integration og det organiserede civilsamfunds rolle« af 21. marts 2002 ⁽³⁾ påpegede EØSU behovet for at udvikle klare og effektive integrationspolitikker inden for et EU-rammeprogram. Skønt udviklingen af en fælles ramme for integration af indvandrere ikke har været helt problemfri, vil EU efter ratificeringen af Lissabon-traktaten råde over de nødvendige politiske, økonomiske og retlige instrumenter til dens gennemførelse.

2.2 Haag-programmet ⁽⁴⁾ til styrkelse af EU's område for frihed, sikkerhed og retfærdighed understreger, at integrationen af tredjelandsstatsborgere er en af de politiske nøglestrategier for konsolidering af friheden i EU i perioden 2005-2009 ⁽⁵⁾.

2.3 Det Europæiske Råd pegede på nødvendigheden af at fremme samordningen mellem de nationale integrationspolitikker og EU's initiativer baseret på de fælles grundprincipper for en europæisk politik for integration af indvandrere, som Rådet (retlige og indre anliggender) vedtog den 19. november 2004 ⁽⁶⁾. Dette blev også bekræftet af Kommissionen i dens

⁽³⁾ Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse af 21.3.2002 om »Indvandring, integration og det organiserede civilsamfunds rolle«, ordfører: Luis Miguel Pariza Castaños (EUT C 125 af 27.5.2002).

⁽⁴⁾ Det Europæiske Råd, »Haag-programmet: styrkelse af frihed, sikkerhed og retfærdighed i Den Europæiske Union« (EUT C 53/1 af 3.3.2005).

⁽⁵⁾ EØSU's udtalelse af 15.12.2005 om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: Haag-programmet: Ti prioriteter for de næste fem år — Partnerskabet for fornyelse i EU inden for frihed, sikkerhed og retfærdighed«, ordfører: Luis Miguel Pariza Castaños (EUT C 65 af 17.3.2006).

⁽⁶⁾ Rådet for Den Europæiske Union, møde nr. 2618 i Rådet for Retlige og Indre Anliggender, Bruxelles, den 19. november 2004, 14615/04.

meddelelse *Haag-programmet: Ti prioriteter for de næste fem år* (⁷), hvori der henvises til nødvendigheden af at fastlægge en europæisk integrationsramme baseret på de fælles principper, som skal sikre respekt for EU's værdier og fravær af diskrimination.

2.4 De fælles grundprincipper danner grundlag for en samlet tilgang i Europa til integrationsbegrebet baseret på målet om »samfundsborgerintegration«, der som foreslået af EØSU (⁸) består i »den gradvise ligestilling af indvandrere med den øvrige befolkning, hvad angår rettigheder og pligter samt adgang til goder, tjenesteydelser og demokratisk medindflydelse på lige vilkår«. De fælles grundprincipper er en gensidig proces, eftersom integration stiller krav om tilpasning og ansvarlighed til såvel indvandrerne som værtssamfundet.

2.5 I sin meddelelse af 1. september 2005 om »En fælles dagsorden for integration — En ramme for integration af tredjelandsstatsborgere i Den Europæiske Union« (⁹) foreslog Kommissionen konkrete foranstaltninger, som skulle omsætte de fælles grundprincipper i praksis på nationalt plan og i EU. Kommissionen erkendte ligeledes, at alle relevante parter må inddrages, hvis integrationen skal lykkes, og at der er brug for en omfattende og sammenhængende strategi inden for den fælles ramme.

2.6 Derfor blev det blandt andet foreslået i samarbejde med nettet af nationale kontaktpunkter at oprette et websted om integration, udarbejde håndbøger og årsrapporter om indvandring og integration og skabe et **europæisk integrationsforum**.

2.7 I konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i juni 2007 understreges det endnu en gang: »Det Europæiske Råd hilser ligeledes de bestræbelser velkommen, der er gjort for at forbedre det fortsatte og uddybede samarbejde om integration og interkulturel dialog, både på EU-plan og mellem medlemsstaterne. Det Europæiske Råd hilser navnlig Rådets konklusioner af 12. juni 2007 om styrkelse af integrationspolitikkerne i EU ved at fremme konceptet »forenet i mangfoldighed« velkommen. Det fremhæver betydningen af yderligere initiativer for at lette udvekslingen af erfaringer om medlemsstaternes integrationspolitikker« (¹⁰).

2.8 EØSU er tilhænger af den holistiske tilgang, som Det Europæiske Råd for nyligt har formuleret, idet den fælles indvandringspolitik først og fremmest må være baseret på integration og tværkulturel dialog.

(⁷) Kommissionens meddelelse »Haag-programmet: Ti prioriteter for de næste fem år — Partnerskabet for fornyelse i EU inden for frihed, sikkerhed og retfærdighed« KOM(2005) 184 endelig, Bruxelles den 10.5.2005.

(⁸) Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse af 21.3.2002 om »Indvandring, integration og det organiserede civilsamfunds rolle«, ordfører: Luis Miguel Pariza Castaños (EUT C 125 af 27.5.2002).

(⁹) Kommissionens meddelelse »En fælles dagsorden for integration — En ramme for integration af tredjelandsstatsborgere i Den Europæiske Union«, KOM(2005) 389, Bruxelles, 1.9.2005.

(¹⁰) http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/da/ec/94953.pdf, punkt 20.

2.9 Komplementariteten og den uløselige sammenhæng mellem integration og indvandring erkendes i konklusionerne fra Rådets (retlige og indre anliggender) møde den 12.-13. juni 2007 (¹¹). Med henvisning til de anbefalinger, der blev vedtaget på det uformelle møde mellem integrationsministrene den 10.-11. maj 2007 i Potsdam, hvori EØSU deltog, fremhævede Rådet behovet for på politisk plan at se på mulighederne for yderligere foranstaltninger for at styrke den europæiske ramme for integration og medlemsstaternes integrationspolitikker.

2.10 Civilsamfundets organisationer og arbejdsmarkedets parter spiller en særlig stor rolle i sikringen af sammenhængende og effektive mekanismer for social integration af indvandrere, i politikudformningen og i evalueringen heraf i EU. I sin udtalelse om »Indvandring i EU og integrationspolitik — samarbejde mellem de regionale og lokale myndigheder og civilsamfundets organisationer« af 13. september 2006 (¹²) påpegede EØSU, at et aktivt samarbejde med civilsamfundet og arbejdsmarkedets parter er et væsentligt element i indsatsen for at fremme de europæiske integrationspolitikker. Navnlig pegede EØSU på den vigtige rolle, som arbejdsmarkedets parter, menneskerettighedsorganisationer, indvandrerorganisationer, kulturelle og sportslige foreninger, religiøse samfund, beboerforeninger, uddannelseskredse, skoler og universiteter, medier osv. spiller i integrationsprocesserne på nationalt, regionalt og lokalt plan, og på behovet for at arbejde på deres udvikling, styrkelse og anerkendelse på europæisk plan i forbindelse med revisionen af den europæiske ramme for integration af indvandrere.

2.11 Gennemførelsen af politikker og programmer for modtagelse og integration af indvandrere må foregå under bred deltagelse og direkte inddragelse af sociale organisationer og indvandrersammenslutninger. Dette blev også bekræftet i Kommissionens tredje årsrapport om indvandring og integration, som blev offentliggjort den 11. september 2007 (¹³). Årsrapporten nævner igen planerne om at oprette et **europæisk integrationsforum**, hvor aktører på integrationsområdet på EU-niveau kan udveksle erfaringer og udarbejde anbefalinger (¹⁴).

2.12 Det vil også i høj grad gavne udviklingen af integrationspolitikker og udvekslingen af erfaringer, hvis der vedtages solide og ambitiøse finansielle rammer. Via programmet for Solidaritet og Forvaltning af Migrationsstrømme 2007-2013

(¹¹) Rådet for Den Europæiske Union, møde nr. 2807 i Rådet for Retlige og Indre Anliggender, den 12. og 13. juni 2007, 10267/07.

(¹²) Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse af 13.-14. september 2006 om »Indvandring i EU og integrationspolitik — samarbejde mellem de regionale og lokale myndigheder og civilsamfundets organisationer«, ordfører: Luis Miguel Pariza Castaños (EUT C 318 af 23.12.2006).

(¹³) Meddelelse fra Kommissionen, Tredje årsrapport om indvandring og integration, KOM(2007) 512 endelig, Bruxelles, den 11.9.2007.

(¹⁴) Se punkt 3.1 i meddelelsen KOM(2007) 512 endelig.

bidrager Fonden for Integration af Tredjelandstatsborgere ⁽¹⁵⁾ til udformning af nationale politikker baseret på de fælles grundprincipper og revisionen af en EU-politik for integration af indvandrere.

2.13 I reformtraktaten, der blev vedtaget den 18. oktober i Lissabon (**Lissabon-traktaten**), er det også blevet formelt anerkendt, at fastlæggelsen af en fælles europæisk politik for integration af indvandrere er en nøglepolitik for EU. For første gang udstyrer det nye afsnit V i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) EU med et retsgrundlag (artikel 63a, stk. 4, ny artikel 79, stk. 4)) for lovgivningsinitiativer, der skal fremme og støtte medlemsstaternes indsats med henblik på at fremme integration af tredjelandstatsborgere ⁽¹⁶⁾.

3. EØSU's forslag med henblik på oprettelse af det europæiske integrationsforum

3.1 EØSU anser det for nødvendigt at forbedre sammenhængen mellem EU's politikker, idet der allerede er indført talrige instrumenter: Den fælles dagsorden for integration, Den Europæiske Fond for Integration af Tredjelandstatsborgere, de nationale kontaktpunkter for integration, *håndbøgerne om integration*, årsrapporten om indvandring og integration, webstedet osv. EØSU mener, at tiden er inde til at genåbne debatten om den åbne koordineringsmetode. Kommissionen bør foreslå Rådet at anvende den åbne koordineringsmetode i integrations-spørgsmål, hvilket Rådet afslog for fire år siden.

3.2 For at styrke sammenhængen mellem denne politik og dens instrumenter er det nødvendigt at iværksætte en **platform for civilsamfundets deltagelse**, og EØSU glæder sig og er bæret over Kommissionens initiativ til at anmode om denne sonderende udtalelse.

3.3 Med henvisning til andre eksisterende platforme (i forbindelse med andre EU-politikker) og de nationale erfaringer foreslår EØSU, at denne europæiske platform i tråd med Kommissionens eget forslag ⁽¹⁷⁾ benævnes **Det Europæiske Integrationsforum**.

3.4 EØSU mener, at forummet gradvist bør finde sin form. Det første møde bør holdes i efteråret 2008 for at udarbejde arbejdsprogrammet og fastlægge forummets struktur.

⁽¹⁵⁾ http://ec.europa.eu/justice_home/funding/integration/funding_integration_en.htm.

⁽¹⁶⁾ Artikel 63a, stk. 4: »Europa-Parlamentet og Rådet kan efter den almindelige lovgivningsprocedure fastsætte foranstaltninger, der skal fremme og støtte medlemsstaternes indsats med henblik på at fremme integration af tredjelandstatsborgere, der opholder sig lovligt på deres område, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser«.

⁽¹⁷⁾ KOM(2005) 389 endelig.

3.5 Det Europæiske Integrationsforums opgaver

3.5.1 EØSU har i flere udtalelser ⁽¹⁸⁾ givet udtryk for, at der er brug for en holistisk tilgang til integration, og i dette øjemed er det nødvendigt, at alle aktører, især arbejdsmarkedets parter og civilsamfundets organisationer, deltager.

3.5.2 Kommissionen anfører i meddelelsen om den fælles dagsorden for integration ⁽¹⁹⁾, at forummets hovedopgave vil være »høring af parterne, udveksling af ekspertise og udarbejdelse af henstillinger«.

3.5.3 EØSU er enig og mener, at disse opgaver kan udføres gennem udarbejdelse af rapporter (som kan indeholde retningslinjer) om integrationspolitikkerne.

3.5.4 Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet kan høre forummet om de europæiske integrationspolitikker og andre aspekter af indvandringspolitikkerne.

3.5.5 Forummet vil også på eget initiativ kunne udarbejde rapporter til EU-institutionerne for at forbedre integrationen af tredjelandstatsborgere.

3.5.6 Udvekslingen af ekspertise og god praksis bør være en meget vigtig opgave for forummet i samarbejde med nettet af nationale kontaktpunkter.

3.5.7 Forummet kan bidrage til konferencerne om *Integrationshåndbogen* og til de nationale kontaktpunkters møder.

3.5.8 Forummets aktiviteter, rapporter og konklusioner vil blive offentliggjort på EØSU's hjemmeside og på Kommissionens websted om integration, hvilket vil give EU-borgerne og tredjelandstatsborgerne mulighed for at komme til orde (virtuelt forum).

3.6 Forummets medlemmer

3.6.1 Forummet vil bestå af højst 100 medlemmer og mødes to gange om året.

3.6.2 Ifølge Kommissionens forslag vil det bestå af »en række forskellige parter, der er aktive på integrationsområdet på EU-plan. Målgrupperne vil således f.eks. være paraplyorganisationer på EU-plan, som har medlemmer i en række medlemsstater« ⁽²⁰⁾. EØSU er enig i Kommissionens kriterium og mener, at integration på arbejdsmarkedet på lige vilkår er en af de prioriterede opgaver, og arbejdsmarkedets parter må derfor nødvendigvis være med i forummet.

⁽¹⁸⁾ Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse af 21.3.2002 om »Indvandring, integration og det organiserede civilsamfunds rolle«, ordfører: Luis Miguel Pariza Castaños (EUT C 125 af 27.5.2002) og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse af 13.-14.9.2006 om »Indvandring i EU og integrationspolitik — samarbejde mellem de regionale og lokale myndigheder og civilsamfundets organisationer«, ordfører: Luis Miguel Pariza Castaños (EUT C 318 af 23.12.2006).

⁽¹⁹⁾ KOM(2005) 389 endelig.

⁽²⁰⁾ KOM(2005) 389 endelig.

3.6.3 Det er afgørende, at forummet arbejder med en europæisk tilgang og på grundlag af nationale erfaringer og praksis. Derfor foreslår EØSU, at der i forummet deltager repræsentanter for organisationer på EU- og nationalt plan.

3.6.4 En tredjedel af forummets medlemmer vil repræsentere sådanne paraplyorganisationer på EU-plan, herunder arbejdsmarkedets parter, som beskæftiger sig med integration af indvandrere.

3.6.5 De øvrige deltagere vil komme fra medlemsstaternes rådgivende organer (mellem en og fire repræsentanter). Således skal de fora, platforme, råd og lignende institutioner, som måtte findes i medlemsstaterne, herunder navnlig organer, hvori indvandrerorganisationer er repræsenteret, deltage i det europæiske forum. I de medlemsstater, som ikke har sådanne institutioner, vil de økonomiske og sociale råd (eller lignende institutioner) kunne deltage.

3.6.6 EØSU anser det for afgørende at tilskynde indvandrerorganisationerne til at deltage i Det Europæiske Integrationsforum, da de fleste kun er organiseret på nationalt plan og ikke råder over europæiske netværk. Derfor skal medlemsstaternes nationale fora, platforme og råd, herunder de økonomiske og sociale råd, udpege repræsentanter for de indvandrerorganisationer, som er mest repræsentative.

3.7 Organisationerne bør tage hensyn til ligevægten mellem kønnene ved udpegelsen af deltagerne.

3.7.1 Forummet vil kunne indbyde observatører og eksperter, især de specialiserede europæiske agenturer, akademikere og forskere samt de lokale myndigheders europæiske netværk til at deltage i sine møder.

3.7.2 For at opnå bredest mulig deltagelse bør Det Europæiske Integrationsforum arbejde i netværk sammen med civilsamsfundsorganisationerne (lokale, regionale, nationale og europæiske).

3.7.3 I forummets møder vil EØSU deltage i overensstemmelse med punkt 3.7; repræsentanter for Kommissionen, Europa-Parlamentet og Regionsudvalget vil også kunne deltage.

3.8 *Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs tilsagn*

3.8.1 EØSU vil engagere sig meget aktivt i forummets virksomhed og vil derfor i SOC-sektionen nedsætte en permanent studiegruppe om integration bestående af 15 medlemmer. Via denne permanente gruppe vil forummet samarbejde med EØSU om udarbejdelse af udtalelserne.

3.8.2 Medlemmerne af den permanente studiegruppe vil deltage i forummets plenarmøder.

3.8.3 På grundlag af det nye retsgrundlag i Lissabon-traktaten vil EØSU udarbejde nye udtalelser med forslag og politiske anbefalinger for at fremme og støtte medlemsstaternes indsats på integrationsområdet.

3.9 *Forummet struktur*

3.9.1 EØSU foreslår, at forummet får en meget enkel struktur:

- en formand udnævnt af EØSU i samråd med Kommissionen,
- tre næstformænd udnævnt af forummet,
- formanden og de tre næstformænd vil udgøre forummets præsidium, som skal mødes mindst fire gange om året,
- et lille sekretariat bestående af to EØSU-ansatte,
- forummet vil holde møde i EØSU's bygning, hvor det vil have sit sæde,
- forummets plenarforsamling afholdes to gange om året og indkaldes af formanden,
- til udarbejdelse af rapporter kan der nedsættes mindre studiegrupper.

3.10 *Forummet arbejdsplan*

3.10.1 De fælles grundprincipper vil bestemme køreplanen for forummets aktiviteter og dermed for dets arbejdsplan.

3.10.2 Arbejdsplanen vil blive udarbejdet af forummets præsidium under hensyntagen til EU-institutionernes og civilsamsfundsorganisationernes arbejdsplaner.

3.10.3 Målene og programmerne for Det Europæiske Integrationsforum kan på linje med de øvrige instrumenter, der foreslås som led i den europæiske integrationspolitik, evalueres i forummet.

3.11 *Forordning*

3.11.1 EØSU foreslår, at Kommissionen vedtager forordningen på forslag af EØSU.

3.11.2 EØSU foreslår, at Kommissionen på forslag af EØSU udpeger forummets medlemmer.

3.12 *Finansiel ramme*

3.12.1 Forummet finansieres med midler, som EU-institutionerne stiller til rådighed.

Bruxelles, den 9. juli 2008

Dimitris DIMITRIADIS
Formand for
Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg